

Indenrigs- og Sundhedsministeriet

Dato: 28. juli 2005
Kontor: 1.s.kt.
J.nr.: 2005-16221-11
Sagsbeh.: DK
Fil-navn: spm. 143

Besvarelse af spørgsmål nr. 143 (Alm. del), som Folketingets Sundhedsudvalg har stillet til indenrigs- og sundhedsministeren den 21. juni 2005

Spørgsmål 143:

"Vil ministeren med henvisning til henvendelsen af 27. marts 2005 fra Erik S. Nielsen, Esbjerg, jf. alm. del – bilag 135 og spørgsmål 129, redegøre udførligt for forældelsesreglerne i forbindelse med sager, der indbringes for Patientforsikringen og Patientskadeankenævnet, herunder hvilke forhold der kan begrunde suspension af fristerne? Efter hvilke kriterier bedømmes det, om en erstatningsberettigede har fået eller burde have fået kendskab til skaden, jf. patientforsikringslovens § 19?"

Svar:

Indledningsvist bemærkes, at spørgsmål 129 er udgået, jf. skrivelse af 3. juni 2005 fra Sundhedsudvalget. Erik S. Niensens henvendelse af 27. marts 2005 er kommenteret ved ministeriets besvarelse af spørgsmål 101.

For krav efter patientforsikringsloven gælder forældelsesreglerne i lovens § 19. De almindelige regler om forældelse af erstatningskrav finder kun anvendelse, såfremt erstatningskrav ikke støttes på patientforsikringsloven, men på almindelige erstatningsregler. Dette vil således være tilfældet, såfremt patienten ikke er berettiget til erstatning efter patientforsikringsloven.

Af patientforsikringslovens § 19 fremgår det:

§ 19. *Erstatningskrav efter denne lov skal være anmeldt til patientforsikringsforeningen senest 5 år efter, at den erstatningsberettigede har fået eller burde have fået kendskab til skaden.*

Stk. 2. Forældelse af erstatningskrav indtræder dog senest 10 år efter den dag, skaden er forårsaget.

Den 5-årige forældelsesfrist efter patientforsikringslovens § 19, stk. 1, er ikke absolut, idet den først løber fra det tidspunkt, hvor patienten er blevet eller burde være blevet vidende om skaden. Den 10-årige forældelsesfrist efter lovens § 19, stk. 2, er derimod absolut. Der kan således under ingen omstændigheder ses bort fra en overskridelse af 10-årsfristen, uanset hvor undskyldelig den måtte være – og det gælder også i tilfælde, hvor patienten ikke har kunnet anmelde skaden tidligere, fordi den først har vist sig senere end 10 år efter, at den blev forårsaget.

De to forskellige frister i patientforsikringslovens § 19 virker på den måde, at sagen er forældet, når blot en af fristerne er overskredet.

Den 5-årige forældelse efter § 19, stk. 1, svarer derfor til dansk rets almindelige regler om forældelse af bl.a. erstatningskrav. Disse regler findes i lov nr. 274 af 22/12 1908 om forældelse (herefter benævnt 1908-loven), der opstiller en forældelsesfrist på 5 år, der imidlertid suspenderes jf. lovens § 3, når den berettigede har været ude af stand til at gøre sit krav gældende, bl.a. på grund af "utilregnelig uvidenhed" om kravet.

Det fremgår af motiverne til patientforsikringslovens § 19, stk. 1, at de almindelige regler i 1908-loven finder anvendelse ved fristberegningen for så vidt angår afbrydelse af fristen på grund af skadelidtes utilregnelige uvidenhed m.v.

Hvis patienten befinder sig i en tilstand af utilregnelig uvidenhed om et krav efter patientforsikringsloven, vil den 5-årige forældelse i patientforsikringslovens § 19, stk. 1, være suspenderet – ligesom forældelsen af et krav efter almindelige erstatningsregler vil være suspenderet efter 1908-loven. Hvis patienten har fået eller burde have fået kendskab til skaden, foreligger der normalt ikke længere "utilregnelig uvidenhed" om kravet, og reglen i patientforsikringslovens § 19, stk. 1, fører derfor til samme resultat som 1908-loven.

Fristen i patientforsikringslovens § 19, stk. 1, regnes fra det tidspunkt, hvor patienten har fået eller burde have fået kendskab til skaden, hvilket normalt vil være det tidspunkt, hvor patienten første gang har mærket symptomer på skaden. Patienten vil ved tolkningen af symptomerne dog være afhængig af de informationer herom, som fås af læger m.v. Hvis patienten herved bibringes det indtryk, at der ikke er tale om tegn på nogen skade ved behandlingen, kan det tale for, at patienten ikke "burde have fået kendskab til skaden".

Højesteret har i en dom af 8. december 2003 fremsat bemærkninger om, hvornår en patient har fået eller burde have fået kendskab til skaden. Højesteret fastslog i denne dom, at *"patientforsikringslovens § 19, stk. 1, må – i overensstemmelse med, hvad der ville følge af § 3 i forældelsesloven af 1908 – forstås således, at forældelsesfristen først regnes fra det tidspunkt, hvor den erstatningsberettigede har fået eller burde have fået kendskab ikke alene til selve skaden, men også til, at denne kunne være forårsaget af sygehusets behandling eller muligvis kunne være undgået ved en anden behandling og dermed til, at der kan være et grundlag for et krav om erstatning efter patientforsikringsloven....."* Dommen er omtalt i Patientska-deankenævnets årsberetning for 2003 side 83 – 86.

"

